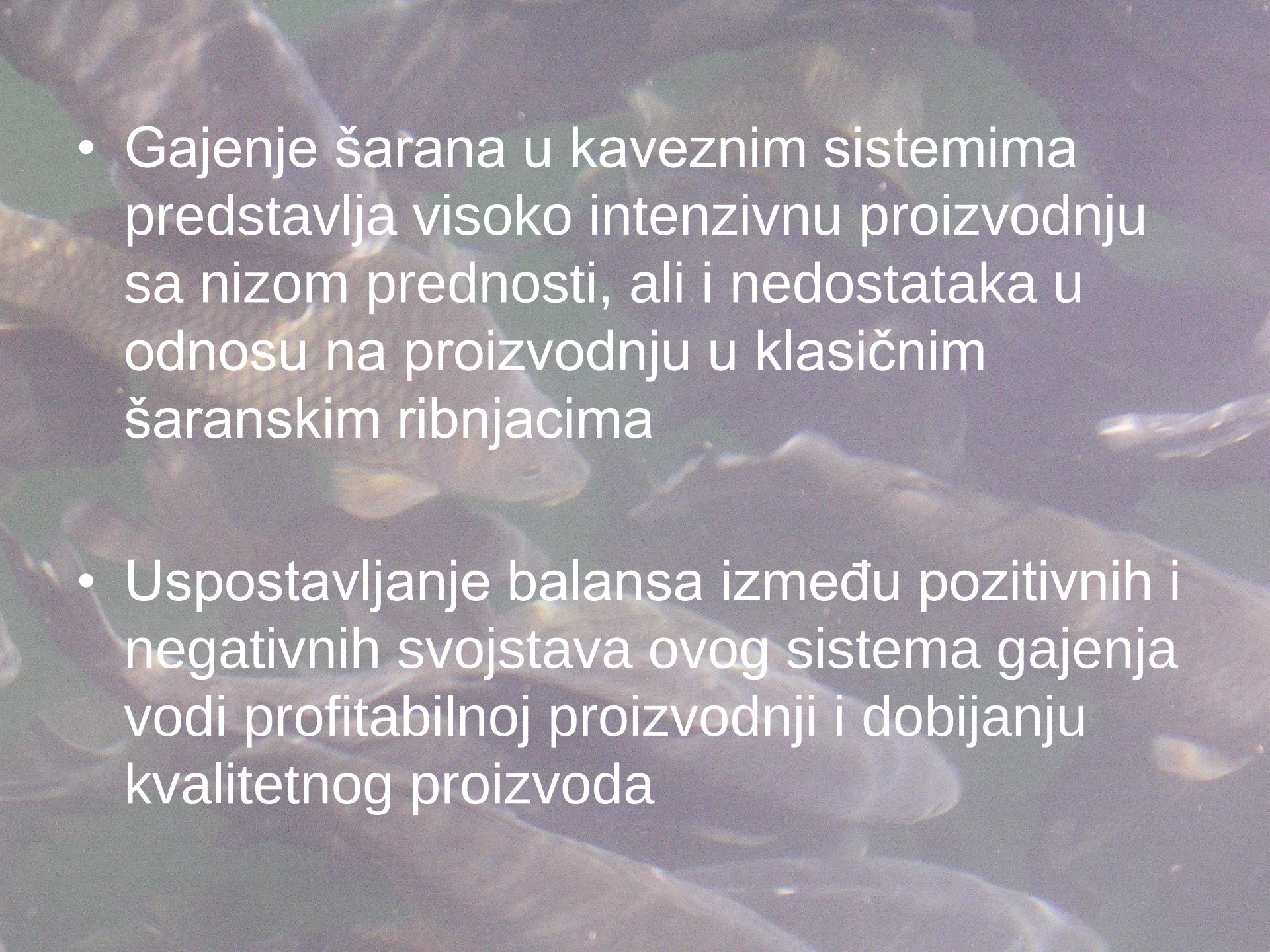

KAVEZNO GAJENJE ŠARANA

Zoran Marković

Univerzitet u Beogradu Poljoprivredni fakultet

-
- The background of the slide is a photograph of several fish, likely goldfish or similar species, swimming in a tank. The fish are seen from behind, showing their scales and fins. The water is slightly murky, and the lighting is soft, creating a naturalistic setting for the text.
- Gajenje šarana u kaveznim sistemima predstavlja visoko intenzivnu proizvodnju sa nizom prednosti, ali i nedostataka u odnosu na proizvodnju u klasičnim šaranskim ribnjacima
 - Uspostavljanje balansa između pozitivnih i negativnih svojstava ovog sistema gajenja vodi profitabilnoj proizvodnji i dobijanju kvalitetnog proizvoda

Kako bi se postigao željeni cilj neophodno je punu pažnju ovom poslu posvetiti:

- od samog planiranja, projektovanja, odabira mesta i vodenog sistema za postavljanje kaveza, izgradnje i opremanja kaveznog sistema,
- preko odabira optimalne gustine nasada i kvaliteta šaranske mladici, hrane odgovarajućeg kvaliteta i primene optimalne tehnologije,
- pa do mera preventive zdravstvenog stanja riba i očuvanje vodenog ekosistema od zagađenja

Odabir mesta i vodenog ekosistema za postavljanje kaveza

- Kavezi za gajenje šarana se mogu postaviti u stajaćim i u sporotekućim vodama.
- Da bi se u željeni vodeni ekosistem postavili kavezi za gajenje šarana, neophodno je obaviti istražne radove
- Istražni radovi podrazumevaju ispitivanje kvaliteta vode, određivanje nosivog kapaciteta vodenog ekosistema u koji se postavlja kavezni sistem, odabir optimalne lokacije za postavljanje kaveza, kao i analiza uticaja na životnu sredinu

Izgradnja i opremanje kaveznog sistema

- Kavezni sistemi za gajenje šarana mogu biti od različitih materijala, različitih oblika, sa ili bez potopljene čvrste konstrukcije, sa ili bez radne platforme, sa manjim ili većim brojem kaveza različite površine i zapremine.
- Prilikom projektovanja veoma je važno kaveze prilagoditi vodenom ekosistemu u koji se postavljaju

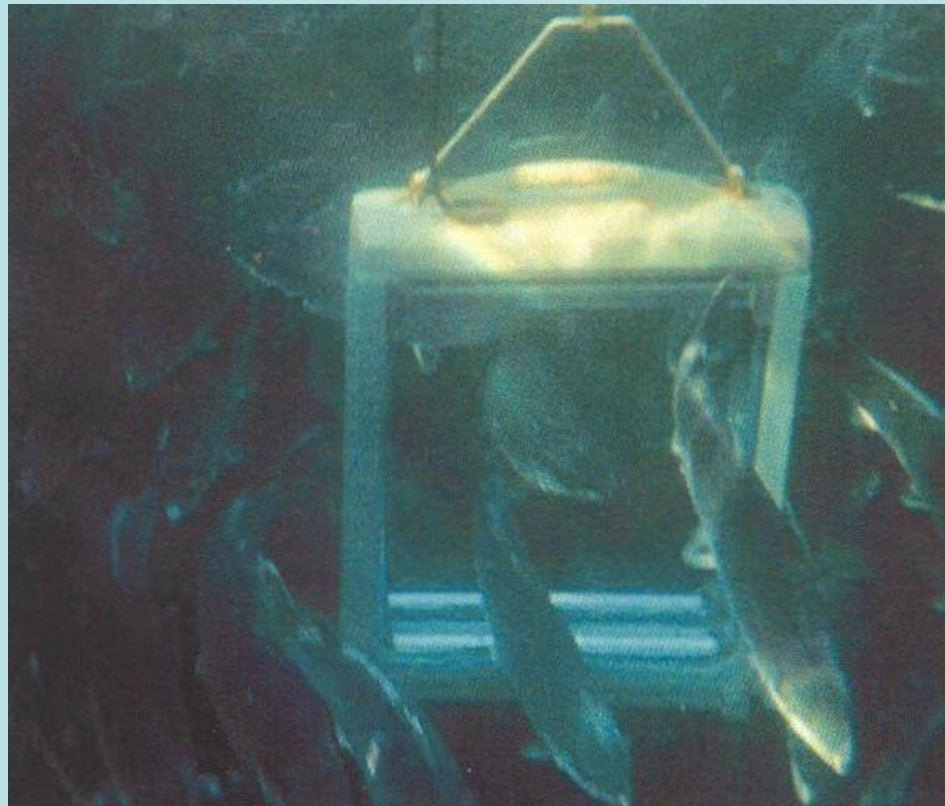
Oprema na kaveznom sistemu može biti:

- Jednostavna (kako bi se omogućilo funkcionisanje ribnjaka)
- Savremena, kompjuterizovana do nivoa da se proizvodni ciklus može kontrolisati sa manjeg ili većeg rastojanja

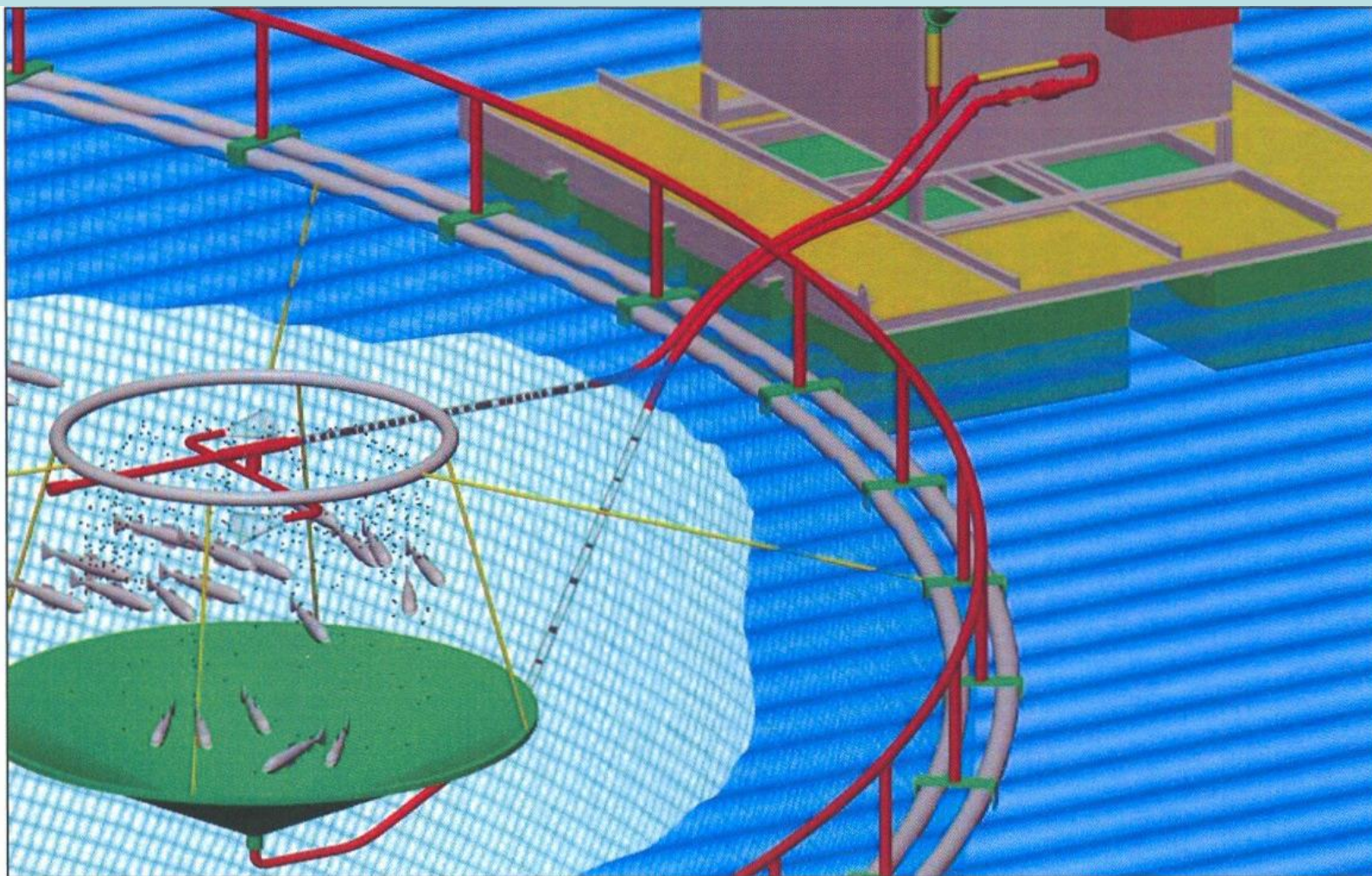

Prednost korišćenja savremene opreme:

- Manje izlaganje ribe stresu, povećanje broja hranidbenih dana - bolji prirast

- **Bolja iskorišćenost hrane – smanjenje koeficijenta konverzije – smanjenje troškova**

- **Bolja preventiva bolesi**
- **Manje zagađenje vodene sredine**
- **Smanjenje potrebe za angažovanjem radne snage**
- **Veća profitabilnost**

Nedostaci:

- Veća investicija

Odabir optimalne gustine nasada i kvaliteta šaranske mladi

- **Određivanje gustine nasada u zavisnosti od:**

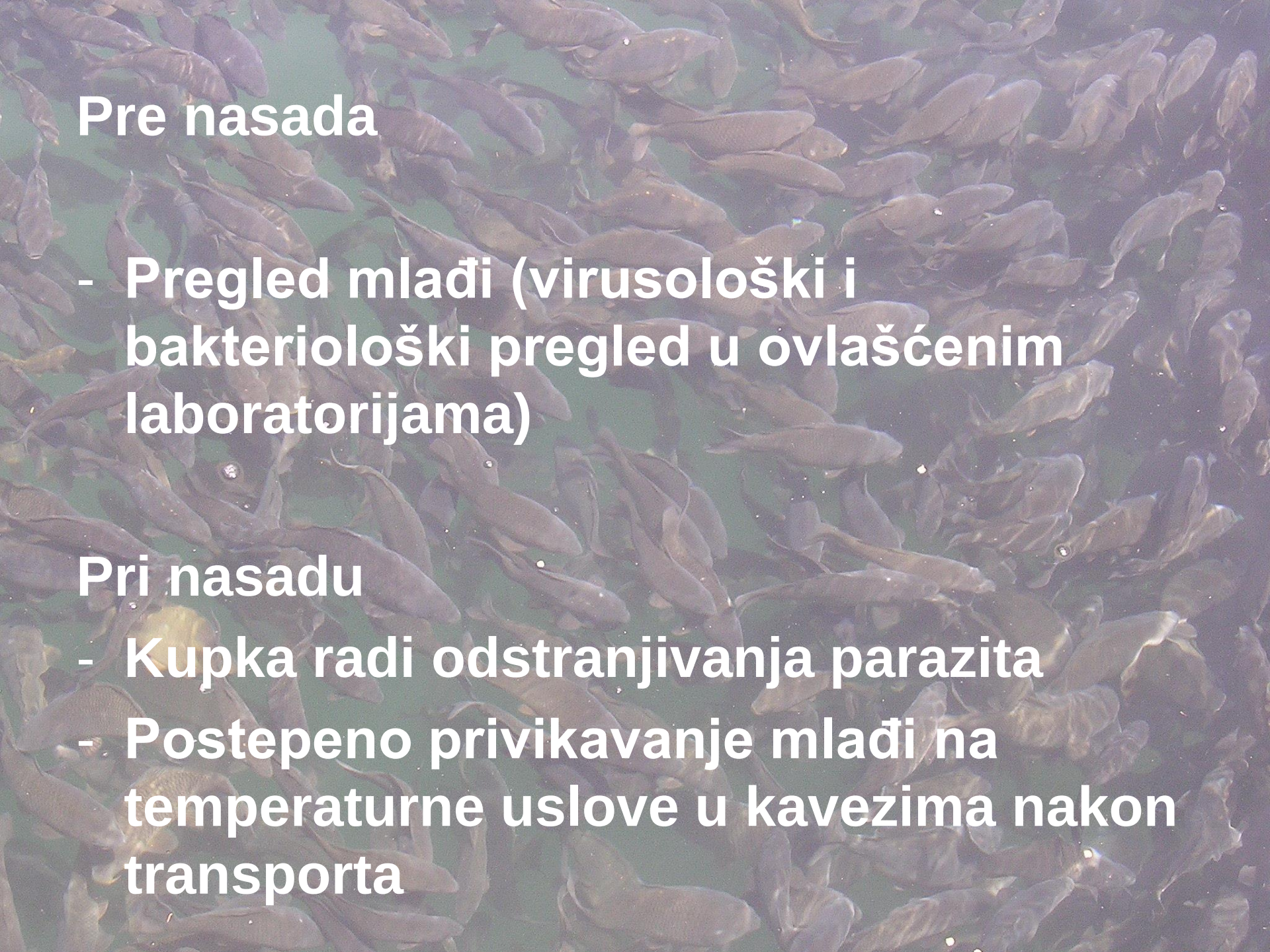
- **uzrasne kategorije**
- **kvaliteta vodene sredine**
- **hrane koja će se koristiti**
- **primenjene tehnologije gajenja**

Odabir mladi

- **PREDNOST**

- Mlađ dobijena iz veštačkog mresta u odnosu na prirodni mrest
- Selekcionisana u odnosu na neselekcionisanu mlađ
- Prethodno gajena u kavezima u odnosu na onu iz klasičnih ribnjaka

A large, dense school of fish, likely rainbow trout, swimming in greenish water. The fish are packed closely together, filling the entire frame. They have a silvery, metallic sheen and are oriented in various directions, creating a sense of movement. The water has a slightly murky, greenish tint, possibly due to algae or the lighting conditions.

Pre nasada

- Pregled mladi (virusološki i bakteriološki pregled u ovlašćenim laboratorijama)

Pri nasadu

- Kupka radi odstranjivanja parazita
- Postepeno privikavanje mladi na temperaturne uslove u kavezima nakon transporta

Hrana

- Kompletna smeša sa 35 do 40% proteina
- Ekstrudirana hrana u prednosti u odnosu na peletiranu
- Odabir pelete (brikete) odgovarajućih fizičkih karakteristika (plutajuća, sporotonuća i tonuća)

Količina hrane

- Se određuje u zavisnosti od hemijskih, fizičkih i bioloških karakteristika vode, vrste hrane i količine i uzrasne kategorije gajenog šarana
- Šarana ne treba hraniti onoliko koliko može da pojede, već količinom koja rezultira sa naboljim prirastom za vremenski period uz najmanju potrošnju hrane

Način prihrane

- Lošije varijante:
 - Ručna ishrana,
 - korišćenjem poluautomatskih hranila sa klatnom
- Bolja varijanta:
 - Hranilicama koje raspršuju hranu na većoj površini

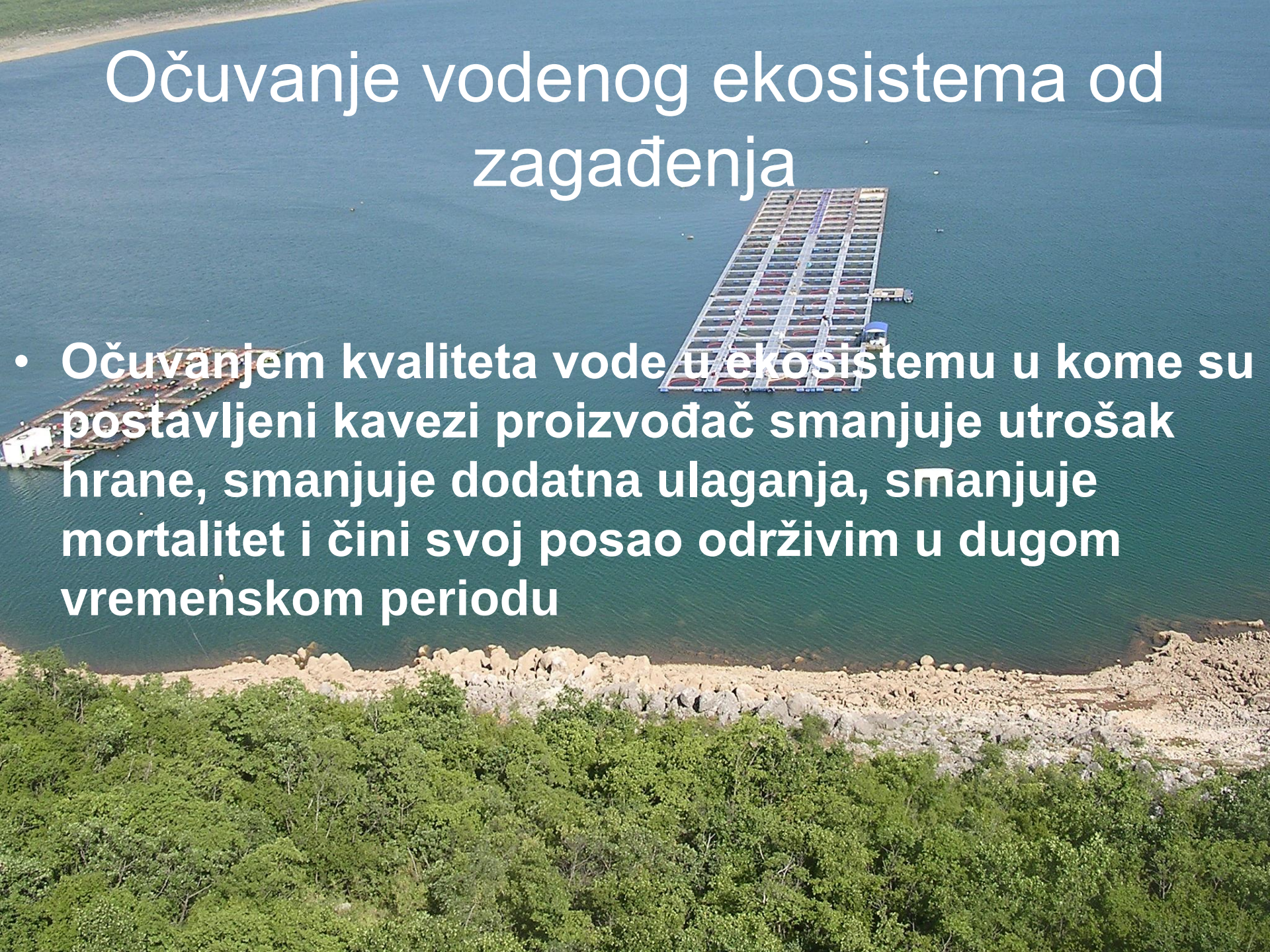
Zdravstvena zaštita, preventiva

- Veliki broj jedinki na malom prostoru – povećan stres, lakše prenošenje bolesti
- Preventiva: od samog planiranja, izgradnje, postavljanja i opremanja kaveza do dezinfekcije i smanjenja svakodnevnog uzročnika stresa pri gajenju šarana

Očuvanje vodenog ekosistema od zagađenja

- Očuvanjem kvaliteta vode u ekosistemu u kome su postavljeni kavezi proizvođač smanjuje utrošak hrane, smanjuje dodatna ulaganja, smanjuje mortalitet i čini svoj posao održivim u dugom vremenskom periodu

Hvala na pažnji!

